

**Додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

на честь 95-річчя ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

**21 листопада 2025 року
м. Харків, Україна**

**Харків
2025**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 8 від 26.11.2025 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 12 від 11.11.2025 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (Харків, Україна);
Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна);
Райко Діана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет» (Харків, Україна)

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21 листопада 2025 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2025. Укр. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики» на честь 95-річчя ХНЕУ імені Семена Кузнеця, присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто історико-теоретичні засади інноваційного підходу до економіки державного сектора; цифрові моделі продуктивних управлінських відносин у сучасних організаціях; роль стійких інновацій у забезпеченні довгострокової конкурентної переваги; методологічні основи удосконалення зовнішньоекономічної політики України в умовах глобальної конкуренції; особливості трансформації цифрової економіки на основі досвіду ЄС; цифровізацію центрів надання адміністративних послуг і зміцнення стійкості людських ресурсів у громадах України, що формує нові орієнтири підвищення їх конкурентоспроможності. Всі питання розглянуто в контексті сучасних умов воєнних дій і повсякденного відновлення економіки України, враховуючи досвід інших країн світу.

Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції. Представлений матеріал може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності підприємств і організацій для підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій.

УДК 338.2

Реалізація досвіду ЄС у сфері трансформації цифрової економіки в Україні

Козуб Вікторія Олександрівна,

канд. екон. наук, доцент, професор кафедри міжнародної
економіки і менеджменту, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: viktoriya.kozub@hneu.net;

Козуб Сергій Олександрович,

PhD з економіки, завідувач лабораторії економічних
та товарознавчих експертиз у резонансних провадженнях,
Харківський науково-дослідний інститут ім. Засл. проф. М. С. Бакаріуса
(м. Харків, Україна),
e-mail: Skozub78@ukr.net

Створення умов для цифрової трансформації економіки як основи ефективної, прозорої та інклюзивної системи, що забезпечує новий етап розвитку цифрової держави, сприяє впровадженню інтелектуальних підходів та цифровому розвитку інноваційної діяльності. Така цифрова трансформація створює умови для побудови нової інноваційної екосистеми, яка має вирішальне значення для захисту суверенітету та територіальної цілісності, економічного розвитку країни, реконструкції та підтримки процесу трансформації України. Цифрова трансформація економіки є основою інтеграції України з Європейським Союзом та гармонізації національних нормативних актів з європейським законодавством у сфері електронних комунікацій.

За останні кілька років досягнуто значного прогресу в галузі цифровізації та нових технологій. Розвиток цифрових технологій впливає на багато сфер сучасного життя – від освіти та зайнятості до системи соціального забезпечення та її впливу на державне управління. Цифрові інструменти забезпечують прозорість у державному управлінні та більш ефективне електронне урядування, сприяючи

економічному зростанню, виробництву та експорту шляхом підвищення продуктивності наявних галузей і створення принципово нових сфер цифрової економіки зі збільшеною доданою вартістю. Тому цифровізацію вважають важливим елементом сталого економічного та соціального розвитку, а такі технології, як Інтернет речей, хмарні технології, електронна ідентифікація та штучний інтелект (ШІ), сприяють досягненню Глобальних цілей сталого розвитку ООН до 2030 року [1].

Підхід ЄС до цифрової трансформації передбачає розширення прав і можливостей та залучення кожного громадянина, зміцнення потенціалу кожного бізнесу та вирішення глобальних викликів. Це відображено в рамкових та стратегічних документах ЄС, таких як Стратегія єдиного цифрового ринку для Європи, Підключення до Європейського Гігабітного суспільства, стратегія Цифрова Європа 2025 та Програма розвитку загальноєвропейських стандартів у сфері телекомунікацій та цифрових технологій. Компанії, що працюють в європейському цифровому середовищі та пропонують цифрові рішення, послуги чи платформи, де зберігаються та управляються конфіденційні дані, впроваджують безпечні та законні рішення, що відповідають європейським правовим стандартам [2].

Основними завданнями Єдиного цифрового ринку ЄС є розвиток телекомунікаційної інфраструктури, як основи розвитку цифрового ринку та цифрової економіки, включаючи впровадження технологій наступного покоління (впровадження мереж 5G, які мають на меті забезпечити доступ до високошвидкісного Інтернету не лише на рівні громадян, а й цілих міст, економічних секторів та галузей, важливих для сталого розвитку (таких як енергетика, екологія, охорона здоров'я, соціальна інтеграція, транспорт, розумні міста, контроль якості води); впровадження та поширення довірчих послуг та інструментів дистанційної ідентифікації (eID), юридично значущий обмін договорами та іншими документами; створення пе-

Основними напрямками реалізації досвіду ЄС є адаптація українського законодавства до європейських стандартів для інтеграції з ЄС та виходу на загальноєвропейський ринок; цифровізація державних послуг, перетворення послуг на зручні та доступні онлайн-сервіси, що підвищує їхню прозорість та ефективність, а також оптимізує адміністративні видатки.

Прикладом є впровадження електронного сервісу державних послуг «Дія», завдяки якому є можливість зареєструвати бізнес, сплачувати податки, підписувати будь-які документи, змінювати місце реєстрації, отримувати платежі тощо онлайн; розвиток інфраструктури, яка підтримує цифрову трансформацію бізнесу та суспільства загалом; створення умов для розвитку інновацій та впровадження нових технологій, що є ключовим фактором для зменшення розриву між країнами; забезпечення умов, за яких знання стають критично важливим фактором виробництва, що сприяє розвитку економіки знань.

Ключовими перевагами впровадження досвіду ЄС у цифрову трансформацію економіки України є підвищення ефективності (використання цифрових технологій економить час, зменшує людські помилки та оптимізує бізнес-процеси); інтеграція зі світовим ринком (гармонізація з європейськими стандартами сприяє виходу українських компаній на міжнародні ринки та інтеграції в світову цифрову економіку); та зменшення бюрократії (цифровізація спрощує доступ до державних послуг та зменшує бюрократичний тиск).

Отже, прагнення України до інтеграції в ЄС передбачає поступову адаптацію до міжнародних норм і стандартів цифрової практики, що може принести значні переваги з точки зору зменшення транскордонних бар'єрів для цифрової торгівлі та прискорення розвитку української цифрової економіки.

Література

1. ООН. ЦСР у дії. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho_rozvytku
2. Башлай С., Яремко І. Цифровізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-48>
3. Цифрова трансформація економіки України у воєнний час. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-u-voyennyi-chas-sichen-2025>

ДОДАТОК до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ**

на честь 95-річчя ХНЕУ імені Семена Кузнеця

присвячена видатному
вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

21 листопада 2025 року
м. Харків, Україна